

CONCILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 575, 7.11.2023

Biroul permanent al Senatului

L.653, 20.11.2023

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă privind reglementarea
Abuzului de putere și completarea Legii nr. 286/2009 privind
codul penal, actualizat cu modificările și completările ulterioare**

Analizând propunerea legislativă privind reglementarea Abuzului de putere și completarea Legii nr. 286/2009 privind codul penal, actualizat cu modificările și completările ulterioare (b575/09.10.2023), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/5108/16.10.2023 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D1029/17.10.2023,

CONCILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, în sensul incriminării infracțiunii de „Abuz de putere în contra persoanelor private”.

Potrivit Expunerii de motive, se are în vedere „incriminarea comportamentelor abuzive în exercitarea prerogativelor de putere publică care au ca rezultat direct sau indirect afectarea drepturilor și libertăților fundamentale, a intereselor legitime ale persoanelor fizice sau juridice prin încălcarea ordinii de drept și cadrului de reglementare și funcționare a autorităților și instituțiilor publice, a normelor

procedurale și a caracterului obligatoriu al competenței administrative prin gestionarea atribuțiilor și puterilor conferite”.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Așa cum rezultă din Expunerea de motive, incriminarea propusă pleacă de la premisa că, în prezent, „nu se incriminează cu eficacitate decât afectarea interesului public”, dându-se ca exemplu pozitiv faptul că în Codul penal din 1968, care incrimina separat abuzul în serviciu contra intereselor persoanei la art. 246 față de abuzul în serviciu contra intereselor publice la art. 248.

Trebuie însă precizat că, aşa cum s-a subliniat în doctrină¹, „*infracțiunile de abuz în serviciu, contra intereselor publice și prin îngrădirea unor drepturi, prevăzute de art. 246 – 248 C.pen. din 1969, au fost unificate într-un singur text, cel de la art. 297 C.pen., reglementare ce simplifică modul de aplicare a dispozițiilor legale în materie*”. Prin urmare, în condițiile în care norma de incriminare aplicabilă este aceeași, indiferent de natura interesului ocrotit, public sau privat, rezultă că nu se poate realiza o ierarhie a gradului de eficacitate a incriminării actuale din acest punct de vedere.

5. În ceea ce privește fondul reglementării propuse pentru art. 297¹, precizăm că aceasta nu are în vedere anumite aspecte rezultate din jurisprudența Curții Constituționale relevantă în materie și nici nu întrunește cerințele de claritate și previzibilitate specifice unei norme de incriminare, sub următoarele aspecte:

5.1. Potrivit părții **introductive** a textului propus pentru art. 297¹ alin. (1), subiectul activ al infracțiunii nu este un funcționar public în sensul art. 175 din Codul penal, ci o persoană care „exercită prerogative de autoritate publică ori prestează un serviciu public”.

Din punct de vedere al corelării cu cadrul legislativ în vigoare, precizăm că, în acord cu dispozițiile art. 369 – 372 din Codul administrativ, funcționarii publici îndeplinesc activitățile care implică exercitarea prerogativelor de putere publică de către autoritățile și

---

¹ G. Bodoroncea în *G.Bodoroncea, V.Cioclei, I.Kuglay, L.V.Lefterache, T.Manea, I.Nedelcu, F.-M. Vasile, G.Zlati - Codul penal - Comentariu pe articole*, Editura C.H.Beck, București, 2020, p.1355.

instituțiile publice, și nu exercită, în mod direct, „prerogative de autoritate publică”, aşa cum se prevede în textul propus.

Menționăm însă că funcționarii publici în sensul Codului administrativ sunt deja subiecți activi ai infracțiunii de abuz în serviciu, întrucât sunt incluși în definiția noțiunii de „funcționar public” în sensul Codului penal, prevăzută la art. 175 din acest act normativ, astfel încât norma propusă restrânge sfera subiecților activi în raport cu infracțiunea de abuz în serviciu.

Pe de altă parte, în ceea ce privește „persoanele care prestează un serviciu public”, reglementarea propusă lărgește sfera subiecților activi în raport cu aceeași infracțiune, întrucât textul nu mai prevede și condiția ca respectiva persoană să fi fost investită cu exercitarea respectivului serviciu de către autoritățile publice sau să fie supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea serviciului public.

Prin urmare, soluția legislativă preconizată apare ca fiind neclară în raport cu intenția de reglementare, având în vedere faptul că, deși este o infracțiune de serviciu, pe de o parte se intenționează o restrângere a sferei subiecților activi în ceea ce privește funcționarii publici prevăzuți la art. 175 alin. (1) din Codul penal, însă, pe de altă parte, se realizează o extindere a sferei subiecților activi în ceea ce privește funcționarii publici asimilați prevăzuți la art. 175 alin. (2) din Codul penal.

5.2. Din punct de vedere al sferei subiecților pasivi, semnalăm că, deși denumirea marginală face referire la „persoanele private”, **alin. (1)** al normei propuse are în vedere prejudicierea unui „drept patrimonial sau nepatrimonial”, fără a se preciza că vizează exclusiv drepturile unor persoane fizice sau ale unor persoane juridice de drept privat.

5.3. În ceea ce privește modalitatea de comitere a faptei prevăzute la **alin. (1) lit. a**, potrivit căreia fapta prejudiciabilă constituie infracțiune dacă persoana „își exercită competențele de serviciu într-o modalitate contrară cadrului normativ ori fișei postului”, precizăm că, în Decizia nr. 405/2006, ale cărei considerente sunt aplicabile *mutatis mutandis*, Curtea Constituțională a statuat că „*în cazul în care neîndeplinirea ori defectuozitatea îndeplinirii unui act nu s-ar raporta la atribuții de serviciu prevăzute într-un act normativ cu putere de lege s-ar ajunge la situația ca în cazul infracțiunii de abuz în serviciu elementul material al acesteia să fie configurat atât de legiuitor, Parlament sau Guvern, cât și de alte*”.

organe, inclusiv persoane juridice de drept privat, în cazul fișei postului, ceea ce nu este de acceptat în sistemul juridic de drept penal. Curtea reține că, deși legislația primară poate fi detaliată prin intermediul adoptării unor acte de reglementare secundară, potrivit art. 4 alin. (3) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, actele normative date în executarea legilor și a ordonanțelor Guvernului se emit doar în limitele și potrivit normelor care le ordonă.” (paragraful 64).

În acest context, în ceea ce privește trimitera la „fișa postului”, precum și, în măsura în care noțiunea de „cadru normativ” se referă la acte de reglementare secundară, textul propus nu îndeplinește cerințele subliniate de Curtea Constituțională în decizia citată.

Precizăm că, pentru situațiile în care noțiunea generică de „cadru normativ” vizează actele normative cu putere de lege, textul propus să ar suprapune incriminării abuzului în serviciu, astfel cum această infracțiune este prevăzută la art. 297 alin. (1) din Codul penal, astfel încât ar contraveni interdicției de instituire a unor reglementări paralele.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, și în ceea ce privește săvârșirea faptei prin „depășirea competențelor”, prevăzută la **alin. (1) lit. b)** în raport cu infracțiunea de usurpare a funcției, incriminată la art. 300 din Codul penal.

În ceea ce privește normele propuse pentru **alin. (1) lit. c) și d)**, precizăm că, prin maniera de formulare, acestea nu îndeplinesc cerințele specifice de claritate și previzibilitate. Astfel, referirea generică la „măsuri destinate împiedicării executării legii”, prevăzută la **lit. c)**, precum și prevederea potrivit căreia fapta a fost săvârșită în condițiile în care subiectul activ „i-a fost adus la cunoștință și a ignorat cadrul normativ aplicabil”, prevăzută la **lit. d)**, nu sunt suficiente pentru stabilirea precisă a modalității de săvârșire a infracțiunii.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru **lit. e)**, întrucât din redactarea propusă nu se înțelege care este criteriul potrivit căruia „îndatoririle” entității publice sunt calificate ca fiind „importante”, astfel încât să constituie infracțiune fapta constând în „obstrucționarea” ori „îngreunarea” îndeplinirii acestora.

În plus, în ceea ce privește săvârșirea faptei prin „obstrucționarea” sau „îngreunarea” atribuțiilor unui alt funcționar public, precizăm că formularea nu are în vedere faptul că, potrivit

părții introductive a alin. (1), sfera subiecților activi este mai largă decât cea a „funcționarilor publici” în sensul art. 175 din Codul penal.

Pe de altă parte, nu se înțelege cum anume ar putea fi obstrucționată sau îngreunată îndeplinirea atribuțiilor unui funcționar public prin determinarea acestuia să facă un act sau un fapt care intră în „competență” sau în sarcina „acestuia”, aşa cum se prevede în proiect.

În plus, norma este lipsită de claritate și precizie și prin referirea generică la săvârșirea faptei prin „**determinarea**” unui funcționar public „să facă, să tolereze sau să omită să facă un act în competență sa ori un fapt ce intră în sarcina acestuia”, fără a se face vreo precizare referitoare la modalitatea prin care se realizează respectiva „determinare” și fără să se înțeleagă care este, în acest context, sensul expresiei „să tolereze”.

5.4. Având în vedere faptul că reglementarea propusă la art. 297¹ alin. (1) pentru varianta tip a infracțiunii nu poate fi adoptată, întrucât, aşa cum s-a arătat anterior, nu îndeplinește cerințele reieșite din jurisprudența Curții Constituționale și nu este suficient de clară și previzibilă, nu pot fi adoptate nici reglementările din cuprinsul **alin. (2) al art. 297¹**, prin care se incriminează trei variante agravate ale acestei infracțiuni.

*
* * *

Ținând seama de cele de mai sus, reglementarea preconizată nu poate fi promovată în forma propusă prin proiect.

PRESEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 1031/06.11.2023

EVENIMENTE SUFERITE de actul ...**L. nr. 286/2009****M. Of. nr. 510/24 iul. 2009****Lege privind Codul penal**

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 2/2014 - M. Of. nr. 319/30 apr. 2014 (art. 5); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2014 - M. Of. nr. 349/13 mai 2014 (art. 6, art. 39); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014 (art. 129 alin. (2) lit. b)); Decizia I.C.C.J. nr. 5/2014 - M. Of. nr. 470/26 iun. 2014 (art. 9); Decizia I.C.C.J. nr. 6/2014 - M. Of. nr. 471/26 iun. 2014 (art. 6 alin.(1)); Decizia I.C.C.J. nr. 7/2014 - M. Of. nr. 471/26 iun. 2014 (art. 6); Decizia I.C.C.J. nr. 8/2014 - M. Of. nr. 473/27 iun. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 14/2014 - M. Of. nr. 525/15 iul. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 14/2014 - M. Of. nr. 546/23 iul. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 20/2014 - M. Of. nr. 766/22 oct. 2014 (art. 175 alin. (2) teza întâi); Decizia I.C.C.J. nr. 21/2014 - M. Of. nr. 829/13 nov. 2014 (art. 5 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 26/2014 - M. Of. nr. 24/13 ian. 2015 (art. 175 alin. (1) lit. c) și alin. (2); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2015 - M. Of. nr. 105/10 feb. 2015 (art. 308)); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2015 - M. Of. nr. 244/9 apr. 2015 (art. 196 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 3/2015 - M. Of. nr. 380/2 iun. 2015; Decizia I.C.C.J. nr. 10/2015 - M. Of. nr. 389/4 iun. 2015 (art. 367 alin. (1) și (6)); Decizia I.C.C.J. nr. 12/2015 - M. Of. nr. 409/10 iun. 2015 (art. 6 alin. (1), art. 183, art. 309); Decizia I.C.C.J. nr. 13/2015 - M. Of. nr. 410/10 iun. 2015 (art. 96 alin. (5) raportat la art. 44 alin. (2)); Decizia I.C.C.J. nr. 20/2015 - M. Of. nr. 573/30 iul. 2015 (art. 327 alin. (2); Decizia I.C.C.J. nr. 13/2016 - M. Of. nr. 457/21 iun. 2016 (art. 6); Decizia I.C.C.J. nr. 11/2016 - M. Of. nr. 468/22 iun. 2016 (art. 6))

¹ promulgată prin D. nr. 1211/2009 M. Of. nr. 510/24 iul. 2009

Decret pentru promulgarea Legii privind Codul penal

² modificări prin	L. nr. 27/2012	M. Of. nr. 180/20 mar. 2012	modifică art. 153 alin. (2), art. 161 alin. (2); introduce alin. (3) la art. 153, alin. (3) la art. 161
		Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	

³ completat prin	L. nr. 63/2012	M. Of. nr. 258/19 apr. 2012	introduce lit. e) la art. 108, art. 112_1
		Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	

⁴ modificări prin	L. nr. 187/2012	M. Of. nr. 757/12 nov. 2012	la data de 1 februarie 2014, modifică art. 9 alin. (3), art. 61 alin. (3), art. 64 alin. (5) lit. b), art. 65 alin. (1), (2) și (4), art. 80 alin. (2) lit. d), art. 82, art. 83 alin. (4), art. 85 alin. (3) și (4), art. 93 alin. (4), art. 98 alin. (1), art. 101 alin. (4), art. 106, art. 116 alin. (2), art. 144 alin. (1) și (2), art. 155 alin. (4), art. 175 alin. (1) lit. c), art. 182 lit. e), art. 210, art. 211 alin. (2), art. 231, art. 234 alin. (2), art. 289 alin. (1), art. 292 alin. (1), art. 294 lit. c), art. 302 alin. (6), art. 308 alin. (1), art. 344, art. 345, art. 391 alin. (2), art. 416 alin. (3), art. 430;
			introduce lit. d) la art. 75 alin. (1), lit. g) la art. 294, alin. (7) la art. 302, alin. (6) și (7) la art. 342, alin. (3) la art. 407, lit. h) la art. 443 alin. (1); abrogă art. 101 alin. (6), art. 139 alin. (3).

Dispune republicarea cu renumerotare

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)

⁵ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 265/2014	M. Of. nr. 372/20 mai 2014 Decizia nr. 265 din 6 mai 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Codul penal	dispozițiile art. 5 sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile.
⁶ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 508/2014	M. Of. nr. 843/19 nov. 2014 Decizia nr. 508 din 7 octombrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (3) din Codul penal	prevederile art. 159 alin. (3) sunt constituționale în măsura în care se aplică tuturor inculpaților trimiși în judecată înaintea datei intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depășit
⁷ modificări prin	L. nr. 159/2014	M. Of. nr. 887/5 dec. 2014 Lege pentru abrogarea art. 276 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	abrogă art. 276
⁸ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 732/2014	M. Of. nr. 69/27 ian. 2015 Decizia nr. 732 din 16 decembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 336 alin. (1) și (3) din Codul penal	constată că sintagma „la momentul prelevării mostrelor biologice” din cuprinsul dispozițiilor art. 336 alin. (1) este neconstituțională
⁹ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 11/2015	M. Of. nr. 102/9 feb. 2015 Decizia nr. 11 din 15 ianuarie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal	dispozițiile art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care confiscarea extinsă nu se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63/2012
¹⁰ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 603/2015	M. Of. nr. 845/13 nov. 2015 Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 301 alin. (1) și art. 308 alin. (1) din Codul penal	sintagma "raporturi comerciale" din art. 301 alin. (1)
¹¹ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 603/2015	M. Of. nr. 845/13 nov. 2015 Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 301 alin. (1) și art. 308 alin. (1) din Codul penal	sintagma "ori în cadrul oricărei persoane juridice" din art. 308 alin. (1) cu raportare la art. 301

¹² modificări prin	O.U.G. nr. 18/2016	M. Of. nr. 389/23 mai 2016	Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară	modifică art. 154 alin. (4), art. 211 alin. (2), art. 217, art. 218 alin. (3) lit. c), art. 219 alin. (2) lit. c), art. 220 alin. (3) și (4), art. 356, art. 374 alin. (1) și alin.(4); introduce art. 216 <u>1</u> , alin. (6) la art. 220, lit. d) la art. 221 alin. (2), alin. (6) la art. 221, cap. VI cu art. 256 <u>1</u> , alin. (3) la art. 315, alin. (6) la art. 345, alin. (1 <u>1</u>) și (1 <u>2</u>) la art. 374, alin. (3 <u>1</u>) la art. 374, alin.(4 <u>1</u>) la art. 374
			<i>Dispune republicarea cu renumerotare</i>	
¹³ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 405/2016	M. Of. nr. 517/8 iul. 2016	Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 246 din Codul penal din 1969, ale art. 297 alin. (1) din Codul penal și ale art. 13_2 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție	dispozițiile art. 297 alin. (1) sunt constituționale în măsura în care prin sintagma „Îndeplinește în mod defectuos” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinește prin încălcarea legii”
¹⁴ completat prin	L. nr. 151/2016	M. Of. nr. 545/20 iul. 2016	Lege privind ordinul european de protecție, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	introduce lit. h) la art. 287 alin. (1), alin. (3) la art. 287
¹⁵ modificări prin	O.U.G. nr. 13/2017	M. Of. nr. 92/1 feb. 2017	Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală	modifică art. 269 alin.(3), art. 297, art. 301 alin. (1), art. 308 alin. (1), art. 336 alin. (1); introduce alin. (4) la art. 269, art. 336 <u>1</u> ; abrogă art. 298
respinsă prin	L. nr. 8/2017	M. Of. nr. 144/24 feb. 2017		
<i>iesești din vigoare</i>				
¹⁶ modificări prin	O.U.G. nr. 14/2017	M. Of. nr. 101/5 feb. 2017	Ordonanță de urgență privind abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală	abrogă O.U.G. nr. 13/2017
aprobată cu modificări prin	L. nr. 9/2017	M. Of. nr. 144/24 feb. 2017		
¹⁷ modificări prin	L. nr. 8/2017	M. Of. nr. 144/24 feb. 2017	Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală	respinge O.U.G. nr. 13/2017
<i>iesești din vigoare - scos din evidență</i>				

¹⁸ modificări prin	L. nr. 9/2017	M. Of. nr. 144/24 feb. 2017	aproba O.U.G. nr. 14/2017
		Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 14/2017 privind abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală	
¹⁹ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 224/2017	M. Of. nr. 427/9 iun. 2017	<i>art. 335 alin. (1) care nu incriminează fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier, fără permis de conducere</i>
²⁰ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 368/2017	M. Of. nr. 566/17 iul. 2017	<i>sintagma „și împotriva aceluiași subiect pasiv” din art. 35 alin. (1)</i>
		Decizia nr. 368 din 30 mai 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (1) și ale art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal	
²¹ modificări prin	L. nr. 193/2017	M. Of. nr. 598/25 iul. 2017	modifică art. 301 și art. 308 alin. (1)
		Lege pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	
²² admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 518/2017	M. Of. nr. 765/26 sep. 2017	<i>art. 298, în sensul că prin sintagma „îndeplinirea ei defectuoasă” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinirea prin încălcarea legii”</i>
		Decizia nr. 518 din 6 iulie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 249 alin. 1 din Codul penal din 1969 și ale art. 298 din Codul penal	
²³ modificări prin	L. nr. 49/2018	M. Of. nr. 194/2 mar. 2018	<i>modifică art. 75 alin.(1) lit. d) (expresia „materiilor explozive” se înlocuiește cu expresia „materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați”), art. 112_1 alin. (1) lit. i) (expresia „și al materiilor explozive” se înlocuiește cu expresia „materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați”) și art. 347; introduce art. 346_1</i>
		Lege privind precursorii de explozivi, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	
	ieseț din vigoare		
²⁴ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 297/2018	M. Of. nr. 518/25 iun. 2018	<i>soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză”, din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, este neconstituțională</i>
		Decizia nr. 297 din 26 aprilie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal	

²⁵ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 601/2018	M. Of. nr. 1057/13 dec. 2018 Decizia nr. 601 din 27 septembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 129 alin. (2) lit. b) din Codul penal	<i>sintagma "cel puțin" din cuprinsul dispozițiilor art. 129 alin. (2) lit. b)</i>
²⁶ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 651/2018	M. Of. nr. 1083/20 dec. 2018 Decizia nr. 651 din 25 octombrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 595 alin. (1) din Codul de procedură penală și ale art. 4 din Codul penal	<i>soluția legislativă cuprinsă în art. 4, care nu asimilează efectele unei decizii a Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare cu cele ale unei legi penale de dezincriminare</i>
²⁷ modificări prin	O.U.G. nr. 28/2020	M. Of. nr. 228/20 mar. 2020 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	<i>modifică art. 326 și art. 352; introduce art. 352_1</i>
²⁸ modificări prin	L. nr. 217/2020	M. Of. nr. 1012/30 oct. 2020 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și pentru modificarea art. 223 alin. (2) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală	<i>modifică art. 154 alin. (4), art. 211 alin. (1) și alin. (2) partea introductivă și lit. d) și e), art. 218 alin. (1) și alin. (3) partea introductivă și lit. b) și e), art. 218 alin. (4), art. 219 alin. (2) lit. b) și e), art. 220, art. 221 alin. (1) și alin. (2) partea introductivă și lit. a) și b), art. 221 alin. (3) și (6), art. 222, art. 374 alin. (3_1) lit. a); introduce lit. c) la art. 153 alin. (2), alin. (3_1) la art. 213, alin. (3_1) la art. 218, alin. (2_1) la art. 219, alin. (2_1) la art. 221, art. 222_1, lit. d) la art. 374 alin. (3_1)</i>
²⁹ modificări prin	L. nr. 228/2020	M. Of. nr. 1019/2 nov. 2020 Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul penal în vederea transpunerii unor directive ale Uniunii Europene	<i>modifică art. 112_1 alin. (1) și (2)</i>
³⁰ modificări prin	L. nr. 233/2020	M. Of. nr. 1036/5 nov. 2020 Lege pentru modificarea art. 199 alin. (2) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	<i>modifică art. 199 alin. (2)</i>
³¹ modificări prin	L. nr. 274/2020	M. Of. nr. 1144/26 nov. 2020 Lege pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	<i>modifică art. 154 alin. (4) și art. 231</i>

³² modificări prin	L. nr. 146/2021	M. Of. nr. 515/18 mai 2021 Lege privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale	modifică art. 285 alin. (4); introduce alin. (2_1) la art. 253, lit. c) la art. 285 alin. (3), alin. (4_1) la art. 285
³³ modificări prin	L. nr. 186/2021	M. Of. nr. 657/2 iul. 2021 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	modifică art. 153 alin. (2) lit. c), art. 154 alin. (4), art. 266 alin. (1), art. 374 alin. (3_1) lit. c) și d); introduce alin. (1_1) la art. 266
³⁴ modificări prin	L. nr. 207/2021	M. Of. nr. 720/22 iul. 2021 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și pentru dispunerea unor măsuri de transpunere a Directivei (UE) 2019/713 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind combaterea fraudelor și a contrafacerii în legătură cu mijloacele de plată fără nume și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/413/JAI a Consiliului	modifică art. 180, art. 249, art. 250 alin. (1), art. 251 alin. (1), art. 311 alin. (2), art. 313 denumirea marginală și alin. (4), art. 314 alin. (2) și (3) și art. 316; introduce art. 250_1, alin. (5) la art. 313 și alin. (4) la art. 314
³⁵ modificări prin	L. nr. 219/2021	M. Of. nr. 739/28 iul. 2021 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 104/2008 privind prevenirea și combaterea producerii și traficului ilicit de substanțe dopante cu grad mare de risc	modifică art. 75 alin. (1) lit. d)
<i>Dispune republicarea cu renumerotare</i>			
³⁶ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 708/2021	M. Of. nr. 1160/7 dec. 2021 Decizia nr. 708 din 28 octombrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 136 alin. (2) și ale art. 137 alin. (3) teza a doua, cu referire la sintagma "cifra de afaceri", din Codul penal	art. 137 alin. (3) teza a doua, cu referire la sintagma "cifra de afaceri"
³⁷ modificări prin	L. nr. 8/2022	M. Of. nr. 20/6 ian. 2022 Lege pentru modificarea art. 257 alin. (4) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	modifică art. 257 alin. (4)
³⁸ modificări prin	O.U.G. nr. 71/2022	M. Of. nr. 531/30 mai 2022 Ordonanță de urgență pentru modificarea art. 155 alin. (1) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	modifică art. 155 alin. (1)
³⁹ modificări prin	L. nr. 170/2022	M. Of. nr. 548/6 iun. 2022 Lege pentru modificarea art. 369 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	modifică art. 369

⁴⁰ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 358/2022	M. Of. nr. 565/9 iun. 2022 Decizia nr. 358 din 26 mai 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal	art. 155 alin. (1)
⁴¹ respinge excepție de neconst. (în măsura în care) prin	D.C.C. nr. 222/2023	M. Of. nr. 441/22 mai 2023 Decizia nr. 222 din 20 aprilie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (3) teza finală din Codul penal și ale art. 386 alin. (2) din Codul de procedură penală	<i>soluția legislativă cuprinsă în art. 159 alin. (3) teza finală, care privește sintagma „și dacă are loc până la citirea actului de sesizare a instanței”, este constituțională numai în măsura în care nu se aplică în ipoteza schimbării încadrării juridice a faptei, ulterior citirii actului de sesizare a instanței, într-o infracțiune pentru care legea a prevăzut în mod expres că este posibilă împăcarea</i>
⁴² respinge excepție de neconst. (în măsura în care) prin	D.C.C. nr. 221/2023	M. Of. nr. 505/9 iun. 2023 Decizia nr. 221 din 20 aprilie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 378 alin. (1) lit. c) din Codul penal	<i>soluția legislativă cuprinsă în art. 378 alin. (1) lit. c), care nu incriminează neplata, cu rea-credință, timp de 3 luni, a pensiei de întreținere stabilite prin act notarial</i>
⁴³ modificări prin	L. nr. 171/2023	M. Of. nr. 532/15 iun. 2023 Lege pentru modificarea și completarea art. 226 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	<i>modifică art. 226 alin. (4) partea introductivă; introduce alin. (2_1) și (2_2) la art. 226, alin. (4_1) la art. 226</i>
⁴⁴ modificări prin	L. nr. 200/2023	M. Of. nr. 616/6 iul. 2023 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și a altor acte normative	<i>modifică art. 35 alin. (1), art. 129 alin. (2) lit. b), art. 297 alin. (1), art. 298, art. 334 alin. (1), (2) și (4), art. 335 alin. (1) și (2), art. 336 alin. (1); introduce art. 336_1</i>
⁴⁵ completat prin	L. nr. 213/2023	M. Of. nr. 629/10 iul. 2023 Lege pentru completarea art. 91 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	<i>introduce alin. (3_1) la art. 91</i>
⁴⁶ modificări prin	L. nr. 214/2023	M. Of. nr. 634/11 iul. 2023 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative	<i>modifică art. 137 alin. (3) și art. 151 alin. (2); introduce alin. (3_1) la art. 137</i>

⁴⁷ modificări prin	L. nr. 217/2023	M. Of. nr. 634/11 iul. 2023 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și a Legii audiovizualului nr. 504/2002	modifică, la data de 1 ianuarie 2024, art. 153 alin. (2) lit. c), art. 216_1, art. 218 alin. (3) lit. c), art. 218 alin. (6), art. 219 alin. (1) partea introductivă și alin. (2) lit. a) - c), art. 219 alin. (3) și (6), art. 221 alin. (1) și (2), art. 221 alin. (3) - (6), art. 222, art. 222_1 și art. 377; introduce lit. g) la art. 218 alin. (3), alin. (3_2) la art. 218, art. 218_1, lit. g) la art. 219 alin. (2), alin. (2_2) la art. 219, art. 219_1, art. 219_2, alin. (4_1) la art. 221 și alin. (3_2) la art. 374; abrogă art. 218 alin. (3) lit. e), art. 218 alin. (3_1), art. 219 alin. (2) lit. e), art. 219 alin. (2_1), art. 220 și art. 221 alin. (2_1)
⁴⁸ modificări prin	L. nr. 248/2023	M. Of. nr. 673/21 iul. 2023 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	modifică art. 198 alin. (1), art. 257 alin. (4), art. 279 alin. (1) și (2) și art. 371; introduce lit. i) la art. 189 alin. (1), alin. (2_1) și alin. (4) la art. 193, alin. (2_1) la art. 194, alin. (2_1) la art. 208 și lit. g) la art. 234 alin. (1)
⁴⁹ modificări prin	L. nr. 258/2023	M. Of. nr. 871/28 sep. 2023 Lege pentru modificarea art. 369 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	modifică art. 369